

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการแบบสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่องระบบนิเวศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักเรียน

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

t แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต

* แทน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75
2. เปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ
3. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ
4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ
5. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการอย่างหลากหลาย ได้แก่

1. สังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น ในแต่ละครั้ง เพื่อติดตามดูพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจของนักเรียน
2. ชักถามและสัมภาษณ์นักเรียนในระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้นในแต่ละครั้ง

3. ตรวจสอบผลงาน ชิ้นงาน ที่มอบหมายให้นักเรียนทำในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ชั้น

จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเชิงคุณภาพ แยกเป็น 3 ด้าน คือ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และ ความพึงพอใจของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ชั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75

ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ชั้น เรื่อง ระบบนิเวศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75 ดังตาราง 7

ตาราง 7 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ชั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์

กระบวนการ/ผลลัพธ์	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	15	180	141.47	7.95	78.59
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	15	90	68.80	8.11	76.44
E ₁ /E ₂ เท่ากับ 78.59/76.44					

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละแผน จำนวน 6 แผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 141.47 จากคะแนนเต็ม 180 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.59 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการ

ทางวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 68.80 จากคะแนนเต็ม 90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.44 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 78.59/76.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	15	30	12.73	3.15	23.48*
หลังเรียน	15	30	23.20	3.26	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ค่าวิกฤตของ t ที่ระดับ .01 ; df 14=2.62)

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 12.73 และ 23.20 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผลการวิเคราะห์ค่า t ปรากฏว่า ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 23.48

เมื่อพิจารณาค่า t จากตารางค่าวิกฤตการแจกแจง t (McMillan and Schumacher, 1997, p. 366) ที่ df 14 ได้ค่าเท่ากับ 2.624 แสดงว่าค่า t คำนวณมากกว่าค่า t จากตาราง นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและ
หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้
ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
การคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ดังตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้กระบวนการสืบเสาะ
หาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	N	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	15	30	11.07	2.09	25.61*
หลังเรียน	15	30	22.47	2.47	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ค่าวิกฤตของ t ที่ระดับ .01 ; df 14=2.62)

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ก่อนเรียนและหลังเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 11.07 และ 22.47 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม
30 คะแนน ผลการวิเคราะห์ค่า t ปรากฏว่า ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 25.61

เมื่อพิจารณาค่า t จากตารางค่าวิกฤติการแจกแจง t (McMillan and Schumacher, 1997, p. 366) ที่ df 14 ได้ค่าเท่ากับ 2.624 แสดงว่าค่า t คำนวณมากกว่าค่า t จากตาราง แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักร การเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิด วิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้
ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และ
การคิดวิเคราะห์ เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ดังตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนา
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	15	30	13.20	3.23	21.01*
หลังเรียน	15	30	23.13	2.85	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ค่าวิกฤตของ t ที่ระดับ .01 ; df 14=2.62)

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและ
หลังเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 13.20 และ 23.13 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน
ผลการวิเคราะห์ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 21.01 เมื่อพิจารณาค่า t จากตาราง
ค่าวิกฤติการแจกแจง t (McMillan and Schumacher, 1997, p. 366) ที่ df 14 ได้ค่าเท่ากับ
2.624 แสดงว่าค่า t คำนวณมากกว่าค่า t จากตาราง แสดงว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านอุนตง
ที่มีต่อการเรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้
แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ

ผลของความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านอุนตง
ที่มีต่อการเรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น
เรื่อง ระบบนิเวศ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนตามวัฏจักรการเรียนรู้
แบบ 7 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.58		มากที่สุด
1.1 เนื้อหาสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.74	มาก
1.2 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.73	0.46	มากที่สุด
1.3 เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.40	0.63	มาก
1.4 เนื้อหามีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.67	0.62	มากที่สุด
1.5 เนื้อหาเป็นประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	4.73	0.46	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.81		มากที่สุด
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	4.87	0.35	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.80	0.41	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	4.87	0.35	มากที่สุด
2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนและเน้นการคิดวิเคราะห์	4.67	0.62	มากที่สุด
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่มทุกกิจกรรม	4.87	0.35	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์	4.52		มากที่สุด
3.1 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	4.47	0.64	มาก
3.2 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.40	0.51	มาก
3.3 สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลายสร้างความสนใจของผู้เรียน	4.73	0.59	มากที่สุด
3.4 สื่อและอุปกรณ์เหมาะสมในการนำไปใช้	4.60	0.63	มากที่สุด
3.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้	4.40	0.63	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.42		มาก
4.1 ใ้บความรู้ ใ้บกิจกรรมมีความสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.72	มาก
4.2 ใ้บความรู้ ใ้บกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์	4.27	0.80	มาก
4.3 การทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง	4.53	0.52	มากที่สุด
4.4 มีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.63	มาก
4.5 มีเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถวัดและประเมินได้	4.60	0.63	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.56	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจ

โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ อันดับ 1 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.81$) อันดับ 2 ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.58$) อันดับ 3 ด้านสื่อและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.52$) ระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.42$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม ชักถามและสัมภาษณ์ และตรวจผลงาน ชิ้นงาน ทั้งในระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ระบบนิเวศ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 แผน จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการทำกิจกรรม ทดลองและตรวจผลงาน ชิ้นงาน พบว่า นักเรียนมีตื่นตัว สนใจและตั้งใจทำกิจกรรม กระตือรือร้น ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม วางแผนร่วมกัน สังเกตและบันทึกผลการทำกิจกรรมแสดงความคิดเห็นร่วมกันอภิปรายผลการทดลอง ภูมิใจในผลงานกลุ่ม กล้านำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์จากเพื่อนกลุ่มอื่นและครู ดังคำตอบจากการสัมภาษณ์นักเรียน ดังนี้

“อยากให้มีการทดลองทุกครั้งที่เราเรียนวิชาวิทยาศาสตร์”

“มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน”

“ได้ทำการทดลอง เป็นการเรียนที่สนุก ตื่นเต้น” ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 5 นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและทำกิจกรรม
การสำรวจระบบนิเวศในสวนชุมชน

ภาพประกอบ 6 นักเรียนทำกิจกรรมการสำรวจสิ่งมีชีวิตในแหล่งน้ำ

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ระบบนิเวศ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 แผน จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และตรวจผลงาน ชิ้นงาน พบว่า การจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ช่วงแรกนักเรียนไม่เข้าใจ ในคำถามที่ต้องให้เหตุผล และต้องใช้ความคิด เมื่อเรียนไประยะหนึ่ง นักเรียนเริ่มคุ้นเคยกับการตอบคำถาม ทำให้นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ และแยกแยะข้อสรุปออกจากข้อเท็จจริงที่นำมาสนับสนุนเรื่องราวที่กำหนดให้ สามารถ

เชื่อมโยงความเกี่ยวข้องของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของสถานการณ์ที่กำหนดให้ และสามารถคิดหากฎเกณฑ์ องค์ความรู้ที่สัมพันธ์กัน หลักการที่แตกต่างกันของของสถานการณ์ หรือสิ่งที่กำหนดให้ได้ รวมไปถึงมีความภูมิใจในผลงานตนเองและกล้าแสดงออก ดังคำตอบจากการสัมภาษณ์นักเรียน ดังนี้

“อยากให้มีกิจกรรมการทดลองบ่อย ๆ เพราะการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ทำให้มีการระดมสมองช่วยคิด ช่วยทำกิจกรรม มีความกล้าและมั่นใจในการทดลอง”

“การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ทำให้มีความภูมิใจในผลงาน การคิดวิเคราะห์ที่ได้จากการทำงานร่วมกันมากขึ้น”

“อยากให้มีการฝึกการคิดวิเคราะห์บ่อย ๆ เพื่อนำไปใช้ในการทำแบบทดสอบ” ดังภาพประกอบ 7 - 9

ภาพประกอบ 7 นักเรียนทำกิจกรรมการศึกษาหาความหนาแน่นของประชากร

ภาพประกอบ 8 นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต

ภาพประกอบ 9 นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้

กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่อง ระบบนิเวศ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 7 ขั้น เรื่องระบบนิเวศ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ สามารถคิดวิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้ สรุปความรู้ได้ดีขึ้นจากการสังเกตและสัมภาษณ์ พบว่านักเรียนมีความตั้งใจในการทำงานและมีความสุขในการเรียนรู้ในการทำกิจกรรมและภูมิใจในผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 10 นักเรียนมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้